

KIRKEN UNDERVISER

Undervisningsmodeller | Praktisk pædagogisk arbejde | Kirkeligt børne- og ungdomsarbejde | Andagter og gudstjenester | Anmeldelser og litteratur

– Det aktuelle tidskrift for kirkens pædagogik og undervisning

EVENTS I LØBET AF ET KIRKEÅR

– kirken har sit helt eget år – som ikke helt følger kalenderåret

MIDDELALDERBRYLLUP

– i Vor Frelser kirke

TECHNOKIRKEN

– på SEE 20:10

December | 2010

>4

TEMA:

KIRKEEVENTS

Leder

Nærværende nummer af Kirken Underviser ønsker at videregive erfaringer med gudstjenester for særlige målgrupper og for gudstjenester ved kirkelige events.

En lang række bidragydere fortæller om deres arbejde og erfaringer med at fejre kirkelige events gennem kirkeåret og med evt. at flytte gudstjenesten ud af kirkerummet.

Der lægges stor iderigdom for dagen i forløbene og de mange fotos vidner ligeledes om en visuel tilgang med brug af moderne elektronik, lys og lyd. Men indebærer ikke at der er givet køb på seriøsiteten i indholdet.

Der er i hvert forløb lagt vægt på at tage udgangspunkt i overvejelser om formidlingen af evangeliet til den pågældende målgruppe, dvs. at der ligger såvel pædagogisk som teologisk tænkning til grund for hver eneste tilblivelsesproces.

De forskellige gudstjenesteforløb er derfor heller ikke tænkt som forlæg til kopiering men derimod som inspiration for lignende overvejelser og forløb. Man kan lade sig inspirere og derefter under hensyntagen til egne forhold og i respekt for de lokale målgrupper udforme sine egne gudstjenesteforløb.

God læsning.

Anne Marie Boile Nielsen
Redaktionssekretær

Kirken Underviser

- er et tidsskrift til inspiration for alle i kirkens forskellige former for undervisning
- praktisk hjælp til det pædagogiske arbejde i menigheden og det kirkelige børne- og ungdomsarbejde
- undervisningsmodeller til brug for børn, unge og voksne
- forslag til andagter og gudstjenester
- teologisk-pædagogisk information
- anmeldelser og omtale af nye undervisningsmaterialer og litteratur med relevans for det pædagogiske arbejde i kirke og menighed

www.kirken-underviser.dk

Redaktion

Mogens Bering Rasmussen, Keld Balmer Hansen,
Inger Margrethe Mikkelsen (ansv.), Anne Marie Boile
Nielsen (ansv.), Benthe Kleon Jeppesen (ansv.),
Kirsten Søgaard, Inge Lise Reiche

Redaktionssekretær: Anne Marie Boile Nielsen
Peter Bangs Vej 1, 2000 Frederiksberg,
tlf.: 38 38 41 26

Sats, layout: Karina Rydendahl, Unitas Forlag a/s
ISSN: 1602-2785

Udgiver:

UC Diakonissestiftelsen
3K uddannelsen
Peter Bangs Vej 1, B
2000 Frederiksberg
tlf.: 38 38 41 20
www.3k.diakonissen.dk

Målsætning:

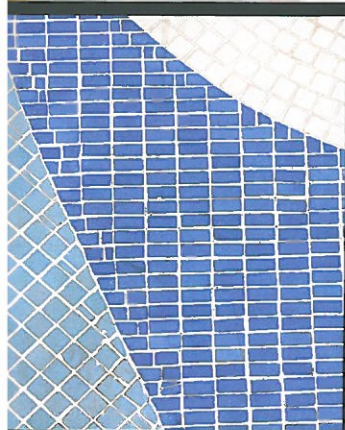
Formålet med uddannelse til professionsbachelor i kristendom, kultur og kommunikation (3K) er at kvalificere til selvstændigt at kunne tilrettelægge, organisere og gennemføre opgaver inden for kommunikation, undervisning, omsorg og ledelse i forbindelse med kristendoms- og kulturformidling i folkekirken, frikirker, kirkelige organisationer og andre foreninger, organisationer og institutioner.

Tryk: Reklametryk, Herning

Abonnement:

Årsabonnement (4 numre) kr. 235,-
Lossalg kr. 75,-
Henvendelse til:
Kirken Underviser c/o Unitas Forlag
Peter Bangs Vej 1
2000 Frederiksberg tlf.: 36 16 64 81
E-mail info@unitasforlag.dk

indhold

- 04** HVAD SKAL EVENTS TIL FOR?
af Helle Marie Danielsen
- 06** EVENTS I LØBET AF ET KIRKEÅR
af Kirsten Søgaard
- 10** GADEGUDSTJENESTE I AALBORG
af Loa Martinsen
- 12** 40.000 KONFIRMANDER KAN DA IKKE TAGE FEJL?
af Michael Rønne Rasmussen
- 14** U2 OG KIRKEN
af Jens Carl Moesgaard Nielsen
- 18** MIDDELALDERBRYLLUP I HORSENS
af Mogens Bering Rasmussen
- 20** STORE BADE- OG GUDSTJENESTEDAG
af Inger Øeby Pedersen
- 22** TECHNOKIRKEN PÅ SEE 20:10
af Per Vibskov Nielsen
- 24** BOGANMELDELSER

HVAD SKAL EVENTS TIL FOR?

Helle Marie Danielsen, cand. pæd. i religion og
provstikoordinator på Frederiksberg.
Mail: hmda@frederiksbergprovsti.dk

I de sidste to år har jeg været ansat i en halvtidsstilling som provstikoordinator i Frederiksberg Provsti. Stillingen har to primære formål: at synliggøre kirkerne på Frederiksberg i lokalsamfundet og at motivere til samarbejde på tværs af sognene. En oplagt måde at forene disse to formål er ved at lave kirkelige events i provstiet.

Events på Frederiksberg

I den tid, jeg har været ansat på Frederiksberg, har vi haft velbesøgte pinsegudstjenester i Frederiksberg Have, hvor præster fra de fleste af provstiets 10 kirker har deltaget. Vi har i samarbejde med Zoologisk Have lavet gudstjenester i det gamle elefanthus, som har handlet om Noahs ark og forvalterskab. Vi har haft kirkevandringer mellem flere af provstiets kirker. Og vi har haft Open Air gudstjenester i samarbejde med korene fra de lokale uddannelsesinstitutioner.

Mange nye ideer

I fremtiden har vi ideer til at lave høstgudstjeneste og høstmarked foran Rådhuset i samarbejde med de lokale handlende, at lave kirkefestival med kirkelige og kulturelle arrangementer i alle kirkerne, at lave fælles konfirmandarrangementer og minikonfirmandarrangementer, at lave...

Nej, det skorter ikke på ideer, og mange af disse events bliver sandsynligvis også realiseret.

Hvorfor events?

Slår man op i den danske ordbog for moderne dansk sprog står der om events, at det er et stort anlagt kulturelt arrangement, ofte bevidst iscenesat for at tiltrække stor opmærksomhed. Og opmærksomhed er vigtig, især når man tænker på, at vi kæmper med faldende medlemstal og kirkegang i den danske folkekirke.

Men skal vi lave kirkelige events for at få flere til højmesse og hæve dåbstallet? Både ja og nej.

Events skal ikke arrangeres for at lokke folket til højmesse og dåb, men en events fornemmeste opgave, er at skabe fokus på, hvad vi kan tilbyde. At skabe interesse

for kirkens og kristendommens budskab. Lidt firkantet skåret ud: Formålet med kirkeevents er at »drive på Kristus« – ikke at drive til højmesse!!

Derfor er det uhyre vigtig, at en event er tænkt teologisk igennem. Vi skal ikke bare lave gøgl og gadgets, for at vise at kirken ikke er så kedelig, som folk går og tænker. Vi skal lave arrangementerne, fordi vi har noget på hjertet.

Jeg synes ikke det gør noget, at et arrangement er spektakulært og det må også gerne have humor, men det må ikke blive en tivolisering af kirkens budskab.

Motivere til samarbejde kirkerne imellem

Ud over at events kan skabe opmærksomhed på kirkens budskab, motiverer de også til samarbejde. På Frederiksberg har flere af kirkens ansatte givet udtryk for, at man netop gennem et fælles arrangement får mulighed for at samarbejde og inspirere hinanden. Dette gælder især præsterne, men også kirketjenere og organister har haft glæde af disse arbejdsfællesskaber.

... og i lokalsamfundet

Desuden kan events også give mulighed for at samarbejde med lokalsamfundet. Det kan være en stor inspiration og meget udviklende at have andre samarbejdspartnere

» Events skal ikke arrangeres for at lokke folket til højmesse og dåb, men en events fornemmeste opgave er at skabe fokus på, hvad vi kan tilbyde.

end kirkens folk. For det første kræver det ofte, at man bliver mere formulerende om, hvad formålet med arrangementet er og hvad det indeholder. Det er altid udviklende, når andre stiller spørgsmål. Desuden giver det en god anledning til at mødes og udveksle holdninger.

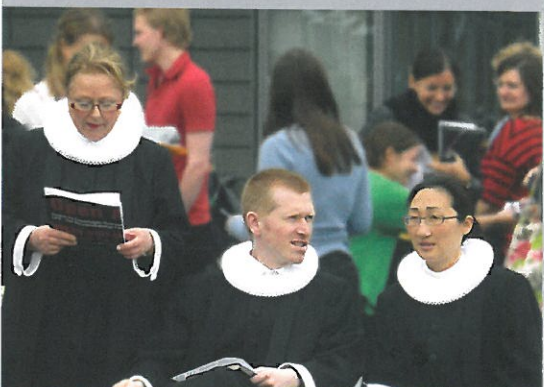
Da vi det første år skulle samarbejde med Zoologisk Have, blev vi mødt med en del skepsis fra havens ansatte. De var f.eks. bange for, at præsterne skulle sætte spørgsmålstegn ved udviklingslæren, når vi gik rundt med guiderne i haven, for at høre om dyrene. Dette blev til mange og lange samtaler om tro og videnskab, og skabelsen og Darwin. Om ikke andet, så nåede vi da frem til, at vi med netop dette arrangement havde det sammen budskab: at vi har en forpligtelse til at passe på den jord, vi er sat på. At vi så nåede frem til budskabet ad to forskellige veje, var jo netop en af ideerne med arrangementet.

Goodwill

Desuden skal man ikke glemme, at sådanne events også kan være med til at skabe goodwill i lokalsamfundet. Har man haft en fælles oplevelse, er det nemmere at mødes igen. Det er f.eks. blevet nemmere for vores studenterpræst at færdes på uddannelsesinstitutionerne efter at vi har lavet Open Air gudstjeneste med deres kor. Nu er der nemlig studerende, som kender hende. Det er lettere at kontakte lokalaviserne, når de har dækket vellykkede arrangementer. Og det er lettere at invitere til minikonfirmandundervisningen, når de har mødt os i Zoologisk Have.

Vi får så meget igen

At lave events i kirkerne og især på tværs af kirkerne er meget tidskrævende. Og det skal være gennemtænkt både teologisk og pædagogisk. Men hvis det er godt planlagt og gennemtænkt, får vi så meget igen.

Events i løbet af et kirkeår

samlet af Kirsten Søgaard, sognepræst i Nivå,
e-mail: ksoe@km.dk

Det kommer altid bag på konfirmanderne, når det går

op for dem, at kirken har sit helt eget år – og endda et år, som ikke helt følger kalenderåret. Jeg tror nu ikke, at det kun er konfirmanderne, det kommer bag på – det ville komme bag på mange. Det betyder dog ikke, at folk ikke er med på, at kirken har højtider, som jul, påske og pinse. Men alt det derimellem står måske nok lidt mere dunkelt.

Kirkeårets lidt hemmelige liv skyldes nok mange ting. Jeg tror, at én af de væsentligste grunde er, at kirken og kalenderen ikke på samme måde som tidligere lever og ånder sammen. Langsomt har skellet de to imellem vokset sig større og større. Det er der også mange grunde til, og det vil jeg ikke trætte jer med her.

I de sidste år er der imidlertid sket en masse, som forsøger at mindske skellet. Rundt omkring i landet er der aktiviteter, som sætter de kristne højtider og hverdagen på tavlen. Og der er tider i kalenderåret, hvortil der kan kobles en kristen tydning, så kirken også får mulighed for at tale ind i den verden, kirken lever i.

Denne artikel kommer med forskellige bud på, hvordan man kan gøre det ene og det andet, så vi får forkyndt kristendommen ind i en tid, som har god brug for den. Jeg har valgt at præsentere nogle muligheder, som ligger udover, hvad jeg vil kalde det almindelige. Altså det, mange af os allerede gør. De forskellige events er kun ganske kort beskrevet, men der er listet forfattere og e-mail-adresser, så man kan kontakte dem, hvis man vil have mere at vide. God fornøjelse!

Bidragydere:

Anette Kirstine Nybo Henriksen
aknh@km.dk

Susanne Møller Olsen
smo@km.dk

Benthe Kleon Jeppesen
bekj@km.dk

Ane LaBranche
alb@km.dk

Kirsten Søgaard
ksoe@km.dk

1.s. i advent

Himmelstige: En Smal, høj, himmelblå stige fremstilles og stilles op i koret. Alle børn, der skal i kirke i december, bliver bedt om at medbringe et stykke selvfremskaffet julepynt på snor. Julepynten hænges på stigen undervejs som børnene kommer til gudstjeneste.

Hvert år er omdrejningspunktet et nyt symbol – hjerte, stjerne, julerose, krans, engel, lys, kræmmerhus etc.. Symbolerne gives en kirkelig relevans i den fortælling, præsten knytter an ved. Samme symbol kan gå igen på kirkebladsforsiden, så hver jul har sit symbol.

Advent

Skumringsfortællinger: En sen eftermiddag hver uge i december indbydes til skumringsfortælling i kirken. Kirken er oplyst af mange fyrfadsllys, præsten sætter sig – uden ornat – på en stol foran koret og fortæller/læser en relevant historie, som omkranses af et par børnevenlige salmer.

Juleaften

Julepynt: Er man så heldig at have en gruppe frivillige, som vil bidrage til kirkens arbejde, kan de indbydes til at møde en formiddag i de fire

uger op til jul for at lave julepynt. Gerne samme tema som det, børnene arbejder med og har hængt på stigen.

Det plejer at være ret hyggeligt og en stor fornøjelse. Nogle af dem forærer juleaften hver kirkegænger et stykke selvgjort pynt til juletræet derhjemme. Ideen er udviklet med inspiration i Brødremenighedens skik, når de tænder deres juletræ.

Valentines aften i Grøndalskirken

Valentines aften er en aften, hvor kærlighedens mange sider kommer til orde gennem ord, installationer og musik. En aften, der giver mulighed for at være i kirkerummet, så længe man har lyst og lade ord, musik og installationer spille op mod ens egne indre Valentines tanker, drømme og håb. Her er mulighed for at svæve på lyserøde skyer, hænges sit Valentines hjerte på Længslernes Træ, eller tage kærligheden til eftertanke i de Knuste Hjerters Hjørne. Vi slutter aftenen med en bryllupskageandagt.

Vi forsøger at lade kirken tale ind i den virkelighed, som de fleste mennesker erfarer, nemlig at kærligheden er langt mere sammensat, end vi mennesker ofte kan rumme. Kirken er det rum, der kan rumme alle tilværelsens kompleksiteter – at kærligheden får form og krop i vielsesritualet, at vi tager afsked med vore døde, at vi kan komme her, når vi ikke har andre steder at gå hen.

Valentines aften er således kærlighedens og alle hjerters aften. Ikke kun de elskendes kærlighed, men også kærligheden mellem venner, i familier – og i et kristent perspektiv først og sidst mellem Gud og mennesker.

Kyndelmisse

Lygter og gudstjeneste: Vi mødes til et familiearrangement to timer før en annonceret gudstjeneste. Vi spiser »Kyndelmisse-mad«, pan-dekager, og vi fremstiller en lygte pr. mand.

Gerne kunsthåndværks eksemplarer under ledelse af den lokale skoles formningslærer. Mindre kan nu også gøre det. Det er bedst, hvis lygterne er store, kan klare vind og vejr og kan anbringes dekorativt udenfor kirken, mens man holder gudstjeneste i skumringen.

Højtidsporte

**Advent til Helligtrekonger
Palmesøndag til 2.s.e. Påske
Kristi Himmelfartsdag
Pinse**

Højtidsporte fremstilles i kirken. Træftale, gerne med en lokal kunstner, om fremstilling af porten til kirken. Den skal være af et gedigent materiale, så den kan tåle at blive taget frem og tilbage flere gange om året – og have en vist æstetisk og kunstnerisk værdi.

Porten kan placeres frit i skibet eller monteres på bagmuren mod våbenhuset, og kan som sådan lede tankerne hen på, at nu træder vi ind i højtiden.

Børn kan fremstille symboler, som hænges på undervejs. Det er dog bedst hvis det er den samme kunstner, som tager sig af begge dele – gerne i kobber, tin messing, etc.. Det drejer sig om kalk, kors, palmegren, flamme, due, f.eks.

Disse ideer er kun nogle af de mange, der bliver lavet rundt om i

landets kirker, heldigvis. Der fremstilles engle af skrot, dåbs-æbler og 117 andre finurligheder. Min vigtigste erfaring er, at arbejdet først og fremmest skal være af ordentlig kvalitet, når det skal bruges i gudstjenestelig sammenhæng, og at det er en god idé at inddrage lokale kræfter.

Jævnøgn i marts

Jævnøgnet, hvor dag og nat er lige lange er det perfekte døgn, og må selvfølgelig være dagen, hvor Gud skabte verden. Denne tanke går igen i fejringen af Mariæ Bebudelse ved jævnøgnstide. For selvfølgelig må Jesus være undfanget på skabelsesdagen, årets mest perfekte dag. Over disse temaer kan holdes gudstjenester for både børn og unge, hvor skabelses-teologien kan få en ny og måske mere poetisk vinkel med Lyset som omdrejningspunkt.

Påske

Påskemysterier: Inspireret af Emmausberetningen, har vi udviklet en interaktiv gudstjeneste for de 7-10 årige og deres familier. Det er nødvendigt, at børnene kan læse på et nogenlunde niveau. Det er praktisk at have 5 kurve til holdene, så de kan have deres ledetråde i dem.

Vi begynder samlet i kirken, synger, og så deles menigheden op i 5 hold, som skal rundt på 5 poster. Posterne er mysterier – det vil sige, de skal løse forskellige opgaver på posterne, samtidig med, at de indsamler spor, så de kan løse det helt store mysterium: hvem er det, de skal gætte navnet på?

1. post, v. orgel, organist og sanger: Holdene synger 5. vers af »Påskeblomst...« → ledetråden

er en påskelilje, som de får med videre.

2. post, v. alter: Måltidet Skærtorsdag genfortælles. Holdene skal gætte, hvilken kalk »de« brugte. Inspireret af Indiana Jones, er det den mest slidte og fattige kalk → ledetråden er et billede af en kalk + en brødhumpel

3. post, på kirkegården: Begivenhederne Skærtorsdag aften i Getsemane have genfortælles, angst og bange, »han« beder. Holdene skal samle Fadervor (som altså er klippet i stykker) → ledetråden er et postkort med Fadervor.

4. post, kapel: Begivenhederne Langfredag genfortælles. En masse ord på et stykke papir. Opgaven er at finde ord, som kan forbindes med det, der er blevet fortalt, f.eks.: mørke, bange, far, lidelse etc.. Holdene highlighter ordene, og de danner et kors → de tager papiret med, ledetråden er korset.

5. post, v. et billede af Påskemorgen:

Opstandelseshistorien genfortælles. Holdene skal gætte 4 rebusser med kristologiske titler → ledetråden er ordene.

Tilbage i kirken samles der op, og Jesus er jo så den, de skal gætte. Herefter fortsætter gudstjenesten med, at vi synger »Påskeblomst...«, holder nadver og til sidst danser »Opstanden er den Herre Krist«.

2. påskedag er ofte lidt tyndt besøgt og giver derfor mulighed for at sætte dåben i centrum. Påsken er gammel dåbstermin og med dette tilknytningspunkt kunne højmessens være rammen om konfirmanddåb. Hvis man følger »børnegudstjeneste på højmessens plads«, kan man evt. erstatte første læsning med en dåbsfortælling og ellers lade påsken og højmessens højtidelighed stå som den fine ramme for dåben. De fleste konfirmander vil gerne være centrum og gå ind i procession, ligesom kernemenigheden synes det er en fin og rørende højmesse med de store børn som døbes.

Pinse

Ud i al verden – skolen til pinsesefest i kirken:

Ulveskov Skoles 100 elever (0.-7. klasse) har været i kirke for at lære om pinsens betydning. Der blev sunget pinsesalmer og fortalt pinseberetningen fra Apostlenes Gerninger. Det blev understreget, at pinsens er kirkens fødselsdag – den dag, hvor man begyndte at prædike evangeliet for alverden.

Alle børnene havde medbragt hver sit A4-ark, hvorpå de havde skrevet det kristne evangelium: »Kristus er opstanden!«, på mange forskellige sprog. Præsten havde leveret nogle forlæg (dansk, tysk, engelsk, fransk, latin og græsk), så børnene selv valgte, hvilke sprog de ville »for-kynde« på. Desuden barnets navn og skolens adresse – og så blev sedlerne proppet i en ballon.

Mens børnene var i kirken, blev ballonerne pustet op af et par »heliumkyndige« lærere i sognegården. Efter gudstjenesten samledes alle på en nærliggende græsplæne for at sende balloner til vejrs – som symbol på pinsens betydning.

Alle Helgen

»Halloween«: De sidste år har den amerikanske tradition med Halloween sneget sig ind i landet. Festen står efterhånden så stærkt i Danmark, at Tivoli de sidste år har fejret Halloween i efterårsferien. Man kunne vælge at beklage sig over det, men man kunne også bruge fænomenet til at få fortalt børn og voksne, hvad kristendommen og kirken har at sige om netop frygt, angst og død.

Gudstjenesten henvender sig til børnefamilier, og den er bygget op som en interaktiv gudstjeneste. Posternes placering afhænger naturligvis af, om man har en bykirke eller en landsbykirke. Nedenfor er det en landsbykirke, der er beskrevet, men alt kan jo lade sig gøre. Man kan også gøre mere eller mindre ud af pyntningen af kirke og kirkegård. Dog er det en god ide at udhule græskar, men i stedet for at skære et ansigt i græskarret, så skærer man et kors.

Vi begynder samlet inde i kirken, og efter en salme går vi i 5 hold rundt i kirken på 5 forskellige poster.

1. post, i kirketårn: En uhyggelig historie, så uhyggelig, at man må slå korsets tegn. Deltagerne lærer at slå korsets tegn.

2. post, kirkegård: »Snedronningen«, stykket med lille Kaj, som kan huske sin tabel, men ikke sit Fadervor, da han sidder i kanen hos Snedronningen, genfortælles.

3. post, kapel: Fadervor, som deltagerne lærer at bede. Naturligvis med kommentarer om, at det er godt at kunne sit Fadervor og slå korsets tegn, hvis man er bange.

4. post, orgel: »Altid frejdig«. Alle synger salmen – »med et Fadervor i pagt, skal du aldrig gyse«, som det helt centrale.

5. post, alter: Nadver. Skærtorsdags begivenheder genfortælles, med betoning af, hvordan Jesus også var bange. Der holdes nadver.

Tilbage i kirken samles op, og vi synger »Altid frejdig« samlet. Der slutes af med bøn, velsignelse og endnu en salme.

Mortens aften er familiernes aften, hvis man altså fejrer den i de travle børnefamilier. Ellers kunne man benytte muligheden og invitere til gudstjeneste denne aften gerne med konfirmander og med fælles middag bagefter. Dagen åbner to muligheder: Enten kan man fortælle om biskoppen som dagen har navn efter, om hvordan han ikke ville være biskop, men blev det alligevel, fordi gæssene afslørede hans gemmested. Eller man kan bruge dagens navn som udgangspunkt for fortælling om middelalder og reformation, og fortælle om en af de personer som fik navn efter dagen, nemlig Luther.

Som ny gade- og ungdomspræst i Aalborg har jeg fra begyndelsen prøvet kræfter med at holde gudstjenester på gaden. Jeg har samarbejdet med Aalborg Cityforening om at afslutte Day & Night-arrangementer i Aalborg by med en kort gadegudstjeneste et centralt sted i byen.

Gadegudstjeneste i Aalborg

Loa Møller Mortensen, Gade- og ungdomspræst i Aalborg, mail: loa@gadepraestaalborg.dk

Når jeg flytter gudstjenesten ud af kirkerummet, så synes jeg, at det giver rigtig god mening at knytte an til, hvad der ellers sker i byen. Jeg har overordnet kaldt alle mine gadegudstjenester »Open by Heart«. Gadegudstjenesterne har været cirka 25 minutter.

have noget med hjem uden nødvendigvis at have været til stede samtlige 25 minutter.

Sprog, musik og form skal derfor være tydelig i udtrykket, og budskabet skal være tydeligt gennem hele gudstjenesten.

NATURLIGT AT INVOLVERE DE UNGE

I mit arbejde med gudstjenesten synes jeg som ungdomspræst, at det er naturligt at involvere de unge i selve gudstjenesten. Jeg spørger unge fra Aalborg, der så er med til at finde et passende tema til gudstjenesterne – gerne noget, de aktivt kan forholde sig til i deres eget liv. De unge har også bidraget til valg af bibeltekst og til prædikenen.

En gudstjeneste på gaden skal helst være kort og præcis i sit budskab og i sin form. Det skal kunne fungere på gaden, hvor folk »bare« dropper forbi. Folk skal gerne

Jeg har samarbejdet med gode musikere, der er vant til såvel kirkerummet som rytmisk musik generelt. Musik og ord/tekster understøtter hinanden og understøtter gudstjenestens tema.

X-Factor

Jeg vil her fortælle om en af mine gadegudstjenester.

Temaet for gudstjenesten var »X-Factor«. Jeg havde set mange programmer om at stemme folk ud – så nu holdt jeg en gudstjeneste, hvor vi stemte folk ind!

Til denne gudstjeneste valgte vi bibelteksten om tolderen Levi. Jesus stemte en simpel tolder ind i sin midte – og sagde:

**EN GUDSTJENESTE PÅ GADEN SKAL
HELST VÆRE KORT OG PRÆCIS I SIT
BUDSKAB OG I SIN FORM**

FOLK SKAL GERNE HAVE NOGET MED HJEM UDEN NØDVENDIGVIS AT HAVE VÆRET TIL STEDE SAMT- LIGE 25 MINUTTER

»De raske har ikke brug for læge, det har de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere til omvendelse.« (Luk.5,31-32)

Vi startede med intro'en fra »X-Factor« for at fange folks opmærksomhed. Så var der velkomst og præsentation af temaet.

Jeg genfortalte historien om toldereren Levi, jeg læste nogle ord fra X-Factor-programmet, havde en kort prædiken og en bøn. Vi havde fælles fadervor.

Vi sluttede med sangen »Kom lad os gå« – hvor folk blev opfordret til at gå hjem med det gode budskab om, at »Vorherre holder længe åbent« – at de var stemt ind af Gud.

Musik

Vi valgte musik, der understøttede temaet:

- Christina Aguilera: »Beautiful«
- Gnags: »Ridser, revner og buler«
- Svein Ellingsen / Mogens Jensen: »Der findes en dyrebar rose«
- Det brune punktum: »Kom lad os gå«

Læs mere: www.gadepraestaaalborg.dk

Foto: Michael Rønne Rasmussen

Siden år 2000 har Konfirmandtræffet i Roskilde Domkirke været en årlig begivenhed og jeg har efterhånden deltaget i alt seks gange med konfirmander fra vores sogn. Vi skal af sted igen i år. Og hvorfor så egentligt det?

Michael Rønne Rasmussen, Sognepræst i Jersie og Kr. Skensved, mail: mirr@get2net.dk

40.000 konfirmander kan da ikke TAGE FEJL?

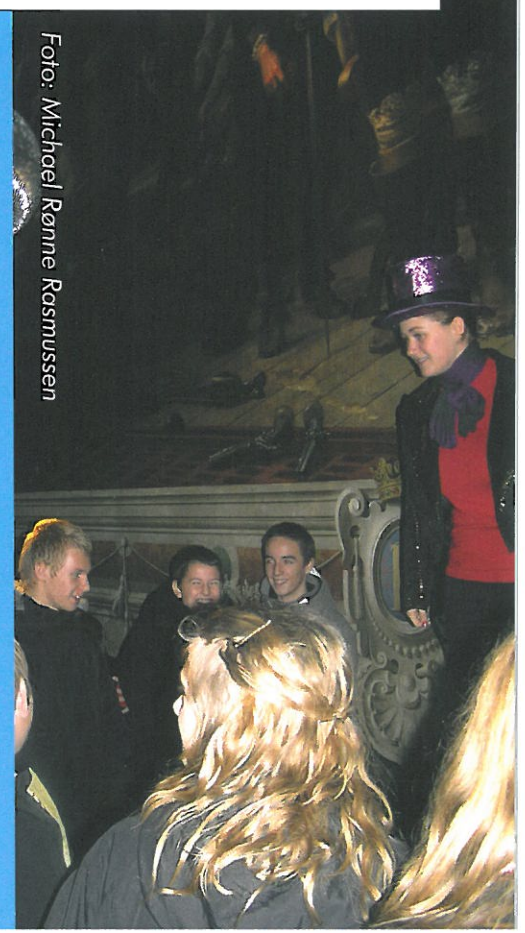

Foto: Michael Rønne Rasmussen

Fra starten var det den spændende oplevelse i sig selv, som lokkede. En aftenudflugt i tasmørket en hverdagsaften, med fakkeloptog gennem gågaden i Roskilde og så oplevelsen af den fyldte domkirke – nåh, ja, den måske lidt for meget fyldte domkirke! Gennem årenes løb er konceptet blevet finpudset, så det nu passer fint med både rammer og målgruppe. Arrangementet afvikles over tre dage i efteråret – to gange hver dag – seks gange i alt. Når det er overstået har 4000 – 4500 konfirmander fået en oplevelse for livet og er måske også blevet lidt klogere på en udvalgt side af den kristne tro og tradition. I årenes løb har næsten 40.000 konfirmander deltaget i Konfirmandtræffet.

Forberedelse

Sidste år var det »De syv Dødsynder«, som var emnet. Vi havde afsat to undervisningsgange inden og lidt af den efterfølgende gang til opsamling og evaluering. Det udarbejdede undervisningsmateriale var lige til at gå til. Vi skulle naturligvis finde ud af, hvad der dækker sig under betegnelsen »synd« og »dødsynder«, ligesom vi også læste og snakkede om emnet ud fra en række bibeltekster. Mest spændende var dog forsøget på at aktualisere de gamle synder ud fra rapperen LOC's dobbeltalbum fra 2008 »Melankolia/XxxCouture« samt Sys Bjerres sang »Jeg er en kegle«, hvor begge kunstnere arbejder med tanken om, at ingen af os er perfekte, og at det netop derfor er menneskeligt at fejle. Og fejle kommer man jo til, når hverdagen møder os i form af en række situationer, hvor det ikke altid er nemt at afgøre, hvad der er det 100 % rigtige at gøre. Uanset hvilke valg vi træffer bliver vi uvægerligt skyldige i noget, vi ikke selv har ønsket.

På dagen

Konfirmandtræffet i selve domkirken var bygget op omkring en række dilemmaspil, hvor konfirmanderne blev konfronteret med situationer, hvor de skulle træffe et valg, der berørte en af de gamle klassiske dødsynder. F.eks. bliver »griskhed« meget pågående, når 25 konfirmander skal afgøre sig for, hvordan de vil dele en million. Deres personlige bud skrives ned på en seddel, som samles ind i en hat, og hvis gruppens samlede ønskebeløb ikke overstiger millionen, har de teoretisk set vundet en million til deling. Overstiger det samlede beløb derimod millionen, går den til den konfirmand, der har skrevet det højeste beløb på sin seddel. Dilemmaet er derfor: Vil jeg dele millionen med de andre?

Efter disse dilemmaspil samles alle konfirmander til gudstjeneste med salmesang, tekstlæsninger, trosbekendelse, prædiken, Fadervor og nadver. Eftersom salmerne allerede er indøvet, er der øjeblikke, hvor sangen løfter de gamle hvælvinger, men det klassiske kirkelige udtryk bliver hurtigt suppleret med de anerkendende klapsalver, piften og trampen i gulvet, som man mere forbinder med en rockkoncert i fri luft.

På sin vis et stilbrud – på anden vis jo også udtryk for, at de unge netop udtrykker sig sådan, som de er vant til, når de synes noget er fedt!

Hvad siger konfirmanderne?

Hvad siger konfirmanderne så i bussen på vej hjem efter sådan en oplevelse? De fleste konfirmander synes nok at konfirmandtræffet har været en sjovt og spændende oplevelse, men som regel er det indtrykket af de mange andre konfirmander rundt om i stiftet, som sætter sig mest: Vi er ikke alene! Der er

andre konfirmander, der laver det samme som os! Oplevelsen af en fyldt domkirke kan også gøre indtryk. Det er derfor egentligt det helt enkle, som giver de største indtryk. I tidens løb har der også været prøvet med spændende musik, lyshows og optræden ved kendte mediestjerner som Anders Lund Madsen og Signe Lindquist, men de unge er fra medierne så vant til fancy og spektakulære events, at de på det område er svære at imponere. Som præst må jeg anerkende, at undervisning og læring i dag er et vidt begreb, hvor det i sidste ende er konfirmanderne selv, der afgør om noget giver mening for dem eller ej. At opleve Roskilde Domkirke som ramme for undervisning, stillingtagen og gudstjeneste er derfor også langt mere udfordrende end blot at tage på en bustur med den sædvanlige guidede rundvisning i kirken. Så naturligvis skal vi også med igen i år!

Er man interesseret i de foregående års emner og materialer, har Roskilde Stifts Religionspædagogiske udvalg samlet det hele på adresse:

<http://www.roskildeundervisning.dk/Projekter.aspx>

Indbydelsen og årets undervisningsmateriale til emnet »Hvad koster nåde?« finder man på adressen: <http://roskildestift.dk/konfirmandtraef-2010/>

U2 OG KIRKEN

– et oplagt match

Jens Carl Moesgård Nielsen, sognepræst i Herning,
e-mail: jcmn@km.dk

At holde særlige U2 gudstjenester er et fænomen, der har bredt sig i hele den vestlige verden: USA, England, Irland, Norge, Holland og Danmark. Der har været holdt U2gudstjenester i Danmark siden 90'erne og jeg har arrangeret U2 gudstjenester i 2005 og 2007 i Herning Kirke og i 2010 i Viborg Domkirke som et led i Danske Kirkedage.

En U2gudstjeneste kan forekomme mange at være en kunstig størrelse, da et rockband og en gudstjenestefejring umiddelbart kan synes at være et dårligt match, hvilket det sandt for dyden også godt kan være. Omvendt er rockmusikken en markant og væsentlig del af kulturlivet, så det ville være dumt ikke at afsøge, hvordan rockmusik og forkyndelse og gudstjenestefejring kan befrugte hinanden. Mange præster og kirker har arrangeret rockgudstjenester, technogudstjenester o.l., men for mig har det givet mest mening at lave U2 gudstjenester. Det har været oplagt at koble U2's musik og tekster sammen med forkyndelse og gudstjenestefejring, fordi U2's sange selv lægger op til det ved at være så stærkt centreret omkring tro, tvivl, skyld, tilgivelse, had, kærlighed desillusion, frimodighed m.v. som de er.

Hvem er U2?

U2 består af fire mænd fra Dublin, Irland, som har spillet sammen i band siden 1976, da de var 15-16 år. De er et af verdens største og mest indflydelsesrige rockbands. Ud

over at fylde stadions verden over og sælge CD'er i to cifrede millionantal, er det et band, der er kendt for at skrive sange, der er fyldt med referencer til Bibelen, livet, Gud, kærlighed, had, tvivl, smerte, glæde osv. Hele sangkataloget fra 1980 – 2009 – fra debutpladen »Boy« til den seneste plade »No Line On The Horizon« – kan man faktisk se som en stadig Jakobs kamp. En stadig kamp med Gud om at forstå, tro og vriste velsignelsen fra ham.

» Hele sangkataloget fra 1980 – 2009 – fra debutpladen »Boy« til den seneste plade »No Line On The Horizon« – kan man faktisk se som en stadig Jakobs kamp. En stadig kamp med Gud om at forstå, tro og vriste velsignelsen fra ham.

» Dette kræver øvetid for band og præst, men medvirker stærkt til at præst og band sammen fremtræder som forkyndere, på samme måde som kor og organist ved en almindelig højmesse er en del af både forkyndelse og lovsang.

På de første album hvor U2 som ganske unge var meget idealistiske sang de: *I will follow, Gloria og Rejoyce*. Senere fyldte den sociale og politiske indignation meget og gør det stadig, og altid i konstant inspiration af kristendommen og i bøn og klage til Gud og opsang til sig selv og verden: *Sunday, bloody sunday, Pride, I still haven't found, what I'm looking for*. I en periode i 90'erne gav U2 stemme til satiren over den medieskabte virkelighed og satte ord på tvivlen, der gnavede og illusionerne, der brast. (*Wake up dead man* sang de til Jesus). I det nye årtusind møder man en livserfaren Bono (forsanger), der både rummer kritikken, klagen, bønner, syndserkendelsen og lovsangen. Den seneste CD kan man betragte som en decideret »pilgrimsplade«, i det alle sangene kredser om livet som en rejse mellem erfaringen af nærvær og fravær. Nærvær af mening, kærlighed, håb og tro og fællesskab og fraværet, der giver sig udslag i rodløshed, afmagt, despe-

ration, desillusion osv. CD'en hedder meget betegnende »*No Line On The Horizon*«. Helt gennemgående er U2 sjældent skræmsikre, postulerende eller moraliserende, men mere usikre, spørgende, klagende og jublende.

U2 som inspiration til tro og forkyndelse

Jeg bruger U2 som personlig inspirationskilde og har gode erfaringer med at inddrage U2 sange i samtaler med mennesker. F.eks. giver det god mening at bruge »*One*« i bryllupssamtaler. I den sang lyder omkvædet. »*We are one, but we are not the same. We get to carry each other*«. Jeg bruger musikvideoer, tekster og koncertoptagelser i konfirmandundervisningen. At inddrage U2 på prædikestolen en almindelig søndag hænder også, om end jeg er mig bevidst om ikke at være årsag til lange gab over den forudsigelige U2præst! Men en gang imellem kan jeg ikke lade være, og

Jens Carl Moesgaard Nielsen

- Medvirker i bogen »Pop og passion – U2 hørt med danske ører«
- Arrangør af U2gudstjenester i Herning og Viborg (se www.u2gudstjeneste.dk)
- Sammen med Korshærspræst Jørgen Lasgaard, Sct. Pauls Kirke, Århus deltager i verdens første akademiske U2 konference oktober 2009 i Durham, North Carolina, USA.
- Arbejder sammen med Jørgen Lasgaard på et bogprojekt om U2, teologisk og eksistentielt tolket.

Læs om U2 på dansk:

- **Bono i samtale** (Scandinavia 2006) (giver en indsigt i Bonos tankeverden).
- **U2 om U2** (Ekstra Bladets Forlag 2006) (U2s officielle selvbiografi)
- **Pop og Passion** – U2 hørt med danske ører (Byens Forlag, 2010) (En række interviews med danskere, der har et særligt forhold til U2 – heriblandt artiklens forfatter)

Se desuden: www.U2.com

så tror jeg heller ikke at jeg skal. Nogle har Karen Blixen, andre Astrid Lindgren eller Jostein Garder, jeg har U2!

U2gudstjenester – hvordan?

De seks U2gudstjenester, jeg har arrangeret, har alle været et samarbejde med et professionelt U2-kopiband: Die Herren. U2's sange har været det bærende, men indlejret i en gudstjenestelig ramme med trosbekendelse, fadervor og velsignelse. Salmesangen er erstattet af U2 sange. Menighedssangen opstår, når U2sangene bliver til fællessang. Dog har vi ladet U2sangen »Grace« umærkeligt glide over i »Op al den ting« eller »Nu falmer skoven«. Prædiken er ikke en enkeltstående blok, men prædikedelen er inkorporeret i gudstjenesten som introduktioner til sangene. Bandet begynder at spille, og så følger præstens oplæg/forkyndelse på mellem ½ og 2½ minut, hvorefter sangeren

tager over. Dette kræver øvetid for band og præst, men medvirker stærkt til at præst og band sammen fremtræder som forkyndere, på samme måde som kor og organist ved en almindelig højmesse er en del af både forkyndelse og lovsang.

En af gudstjenesterne var skåret over den klassiske højmesse læst med kyrie, gloria, forsagelse, bekendelse, velsignelse mv. De andre har været bygget op omkring temaer: »Kan du ikke se hvad kærligheden har gjort?« og »Himmel og jord i bevægelse«. Sidstnævnte var temaet til de to kirkedagsgudstjenester i Viborg Domkirke i maj 2010. Her medvirkede Herning Kirkes Drengekor med nykomponerede udgaver af U2sange: »Gloria« og »Magnificent«, omskrevet til korsatser. Begge sange er U2s personlige nyfortolkninger af gammelt kirkemusikalsk gods: Gloria og Magnifikat. U2 tog dem fra kirke-musikken – vi stjal dem tilbage!

Ved gudstjenesterne har vi også arbejdet meget med visuel under-

støttelse – enten gennem diasshows på storskærme eller gennem stor-slået lysdesign, som det blev gjort i Viborg Domkirke.

En U2 gudstjeneste kan altså tage energien fra de store koncerter og transformere den til kirkerummet, på samme måde som en koncert med U2 i høj grad har elementer, der minder om en gudstjeneste (bøn, velsignelse, fællesskab, indsamling). U2 gudstjenester kan dog også være helt lavpraktiske f.eks. med forevisning af musikvideo og inddragelse af en solist.

Man holder ikke U2 gudstjenester for at lefle for de unge eller for at få fyldt kirkerne!

Nej, U2 gudstjenester giver mening, fordi U2 er en af vor tids allerstørste inspirationskilder til en formulering af kristendommen i et sprog og en tonesprog, der taler til moderne mennesker og yngre (men også lidt ældre) generationer. At det så fylder kirkerne understreger blot, at det i den grad giver mening.

Middelalderbryllup i Horsens

Mogens Bering Rasmussen, sognepræst i Vor Frelsers Kirke, Horsens, mail: mbra@km.dk

I kirken diskuteres ofte hvordan man kan komme folk i møde, så de møder evangeliet.

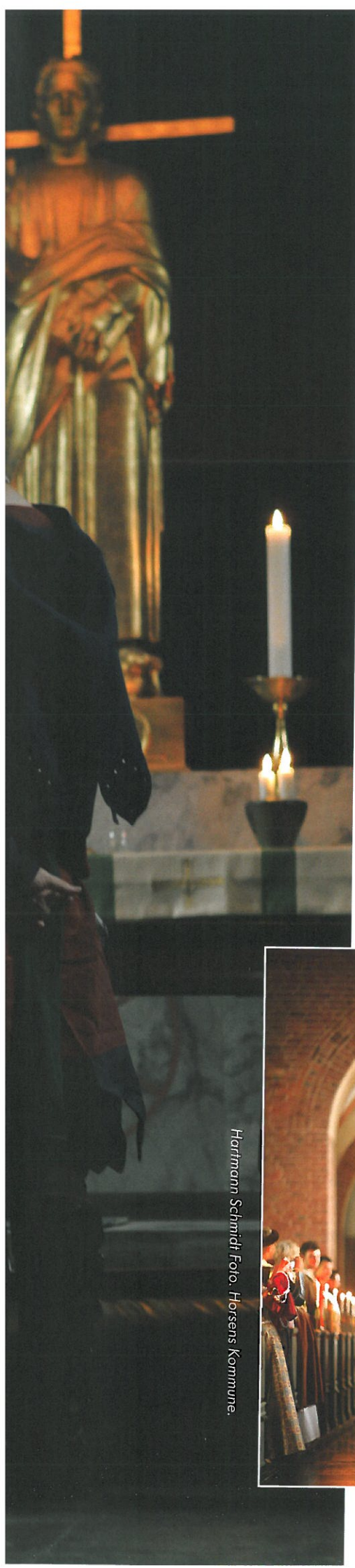
Eventgudstjenester, forstået som enkeltstående anledningsgudstjenester, bliver mere og mere udbredte. Tanken er, at tærsklen ved kirkedøren ikke er så høj at træde over for mere eller mindre kirkefremmede, når der bydes på en anledning, som opleves som legitim.

Man kan høre kritik af, at kirkens seriøsitet udvandes til pjat, når alt skal foregå på de »kirkefremmedes« præmisser. Til det er vel blot at sige, at det styrer man selvfølgelig selv i kirken. Det er muligt både at være nærværende og vedkommende og samtidigt have noget at byde på, som man ikke hører andre steder.

Kirken, kommunen og kulturen

I Horsens er der gennem en årrække opbygget en kultur med en høj grad af samarbejde mellem erhvervsliv, kulturforvaltning og en mængde frivillige, når der skal stables store arrangementer på benene. Det gælder i forhold til de

» Man kan høre kritik af, at kirkens seriøsitet udvandes til pjat, når alt skal foregå på de »kirkefremmedes« præmisser. Til det er vel blot at sige, at det styrer man selvfølgelig selv i kirken.

store musikalske verdensnavne, der har gæstet byen, men det gælder også i forhold til den store middelalderfestival med ca. 100.000 besøgende, der afholdes hvert år en fredag-lørdag i slutningen af august.

Her – såvel som ved nogle af de musikalske events, bl.a. da U2 gæstede byen – er kommunen meget interesseret i, at vi også fra kirkens side deltager. Middelaldertemaet lægger nok også særligt op til det, med den centrale placering kirken havde i den tids samfund.

Kulturforvaltningen ser folkekirken som en naturlig del af dagligliv og festliv i vores by. Derfor går man i dialog med kirken om det, som er fælles. Og kirken med præster, ansatte og menighedsråd siger ja til være med, fordi vi har noget at byde på, som man ikke får andre steder.

Middelalderfestival

Middelalderfestivalen er en byfest, som samtidig har et læringselement i sig. Der kræves historisk autenticitet på alle niveauer, både blandt

» ...mon ikke der er andre gode anledninger rundt omkring, hvor man gerne vil have kirken med til det, den nu er bedst til.

optrædende og bodholdere. I midt-byens kirker er der munkesang, koncerter, andagter med levende lys, bryllupper og udendørsgudstjeneste om søndagen. Mange mennesker lægger vejen forbi.

Til bryllup

De to middelalderbryllupper i Vor Frelzers Kirke indledes med procession gennem byen, hvor brudepar og bryllupsgæster alle er i middelalderdragter. Foran går italienske flagkastere og baner vejen. I kirkedøren mødes parret af præsten, som følger parret og gæsterne ind i den næsten tomme kirke, hvor kun koret tager imod med gregoriansk sang. Alt gøglet bliver udenfor. Rummet og musikken sætter rammen. Vielsen er en kirkelig vielse og ikke et skuespil. Og kirken fyldes hver gang med parrets gæster og folk fra gaden.

Kirken har store rigdomme i traditionen. Det er en vældig ressource, som kan hentes frem og bruges meningsfuldt. Man søger hen til kirken med en forventning om, at man dér får mere end underholdning. Måske eftertanke, måske stilhed, måske opbyggelse eller noget helt andet. ... Og mon ikke der er andre gode anledninger rundt omkring, hvor man gerne vil have kirken med til det, den nu er bedst til.

Hartmann Schmidt Foto. Horsens Kommune.

Hartmann Schmidt Foto. Horsens Kommune.

STORE BADE- OG GUDSTJENESTEDAG

Inger Øeby Pedersen, sognepræst i Haverslev-Skræm-Bejstrup Sogne i Jammerbugt Provsti,
mail: ioep@km.dk

Det er en fast tradition i vores tre små landsog-
ne, som er sammenfaldende med skoledistriktet,
at 7. klasse har deres helt egen dag, som hed-
der »Store bade- og gudstjenestedag«. Her er
det stadigvæk sådan, at det næsten altid er hele
klassen, som går til præst. Derfor kan jeg gå til
skolen og bede konfirmanderne fri til middag en
dag i marts.

Badeland

Forældrene kører os til Rønbjerg
Badeland, hvor vi svømmer og hyg-
ger om eftermiddagen. Til aften spi-
ser så alle konfirmanderne og deres
forældre i præstegården. Nogle
forældre forbereder aftensmålti-
det, imens vi andre er på tur. Om
aftenen mødes vi med søskende,
bedster, lærere, enkelte kommende
konfirmander og nogle tidligere
konfirmander. Vi mødes i den stør-
ste af vores tre kirker, og kirken er
fuld. Konfirmandernes »kirkevenner«
er også med.

Kirkevenner

En kirkeven er en, som
konfirmanderne selv vælger: En
bedste, en nabo, ens gamle dag-
plejemor eller bare en, man kender.
Kirkevennen kan man følges med i
kirke, og kirkevennen er med en til
præst et par gange. Til sidste kirke-
vennemøde fortæller kirkevennerne
om deres egen konfirmation, måske
har de deres konfirmationsbibel
med bibelord med eller deres sal-
mebog, et gammelt telegram eller

fotos eller den bedste gave, de fik. Der er hos os en vældig stor interesse for at blive kirkeven, så nogle af konfirmanderne har flere.

Hjælp fra skolen

Allerede fra starten af præsteforløbet ved de unge, at de på et tidspunkt skal lave gudstjeneste. På skolen er de også vældigt interesserede. »Jeg er altid spændt på, hvilke nye salmer jeg får lært i år«, sagde en af de yngste lærere. Næsten hvert år lykkes det at få lavet et lille konfirmandband til lejligheden. Her er det musiklærere, som hjælper med at øve i nogle frikvarterer eller måske i en time.

Om at få noget i posen

Ofte bliver det sådan, at hvert konfirmandhold får deres egen sang eller salme. Sidste år blev det hurtigt »Linedansersangen« og »Du gav mig o Herre en lod af din jord«. Da der ydermere var nogle klaverpiger på holdet, som spillede »Bruge og bruges«, blev temaet for gudstjenesten hurtigt: »Livet vi fik, om at få noget i posen.« Jeg plejer at skrive hele drejebogen til gudstjenesten, men gør brug af alt muligt, som konfirmanderne har skrevet eller sagt.

Gudstjenesten indledes med en dialog mellem to små piger, der har slikposer med. »Hvad har du i

din pose?« er den indledende replik. Herefter fortæller deres mor dem en historie – om de betroede talenter. Andre konfirmander mimer den imens. Poserne er det vigtige. Pigerne diskuterer det med, at der er forskel på, hvad man har i posen. Dernæst læser to konfirmander deres eget »takkebrev« med tak for, hvad de fik i deres pose.

Præsten kommenterer dét, at vi tit gerne ville bytte pose med andre og fortæller en historie om folk, der en aften kunne hænge deres poser på et stakit og se ned i dem alle, men folk endte med at gå hjem med deres egen pose.

Denne fortælling mimes også af konfirmander, som hænger små poser op på en snor.

De betroede talenter mimes færdig og kommenteres af pigerne, og moren konkluderer, at den handler om at leve sit liv, at bruge og bruges.

Så ser man en linedanser stå på en meget høj stige. Hun tør ikke træde ud på linen. En klovn kommer ind og falder i snak med linedanseren. Klovnen giver linedanseren et hjerte. »Du klarer det helt fint lille linedanser, når du har et modigt hjerte!« Præsten konkluderer, at manden, der gav tjenerne poserne, og klovnen, der giver et modigt hjerte, måske begge to er Gud.

Pigerne stiller spørgsmålet: »Hvad nu, hvis man spildte alt, hvad man havde i posen?«

Der svares med en dramatisering af den fortabte søn.

Fællessalmerne ved gudstjenesten var: »Du som gir os liv«, »Du gav mig o Herre«, »Du som har tændt millioner af stjerner«.

Konfirmanderne sang og spillede: »Linedanseren«, »Bruge og bruges«, »Du skal ikke være bange for at synge«.

Noget særligt i sognet i marts

På en måde er der vel ikke det store event over en gudstjeneste, hvor konfirmanderne medvirker. Dog er det blevet sådan, at ikke bare konfirmanderne og deres familier ser denne gudstjeneste i marts som noget særligt. Mange husker fra de andre år: »Nå ja, det var dengang, det handlede om hænder« eller »Det var dengang, hvor dommere sad og sorterede mennesker og bestemte, hvem der var dømt ude, og alle, der var i kirken, skulle være med til at stemme«.

Om konfirmandernes gudstjeneste kan ophøjes til at være en EVENT, det ved jeg ikke, men i hvert fald bare lidt af en begivenhed. De mindre skolebørn, som ser de store drage af sted med deres badetøj, og som måske er med i kirken om aftenen, glæder sig til, at de en dag skal bade og måske være linedanser eller kirkeklovn.

» På skolen er de også vældigt interesserede. »Jeg er altid spændt på, hvilke nye salmer jeg får lært i år«, sagde en af de yngste lærere.

» Om konfirmandernes gudstjeneste kan ophøjes til at være en EVENT, det ved jeg ikke, men i hvert fald bare lidt af en begivenhed.

Technokirken

på SEE 20:10

35 folkekirkepræster fra hele landet havde tjeneste i Technokirken på SEE 20:10 i Skive. Rammen var den teltkirke, som forinden var blevet indviet af biskop Karsten Nissen, og som i en uge havde status af Danmarks 11. domkirke.

Foto: Jarl ØrskovChristensen

Per Vibskov Nielsen, sognepræst (kbk) i Store Heddinge Sogn, pvn@km.dk

Gudstjenesten fandt sted fredag den 30. juli 2010 fra klokken 22.00 til klokken 01.00 og startede med bedeslag, hvorefter nadverelementerne højtideligt blev båret ind i kirken af præsterne i procession og indstiftet ved sidealteret. Herefter havde præsterne på skift tjeneste i den kontinuerlige nadverbuffet, hvor man i tre timer havde mulighed for at knæle og få absolution, og modtage brød og vin. Fire lyskanoner med ultraviolet lys gjorde, at alt hvidt i kirken blev fremhævet, og ikke mindst præstekraverne påkaldte sig visuel opmærksomhed.

Ved hovedalteret var der udover en smuk altertavle af glas en præst beskæftiget som video-DJ, som ved hjælp af en computer og en projektor viste kirkelige kunstværker på væggen bag alteret.

En anden præst stod for afvikling af technomusikken, som varierede fra stillestående klangflader til det

» Herefter havde præsterne på skift tjeneste i den kontinuerlige nadverbuffet, hvor man i tre timer havde mulighed for at knæle og få absolution, og modtage brød og vin. Fire lyskanoner med ultraviolet lys gjorde, at alt hvidt i kirken blev fremhævet, og ikke mindst præstekraverne påkaldte sig visuel opmærksomhed.

» En anden præst stod for afvikling af technomusikken, som varierede fra stillestående klangflader til det hårdt-pumpede rytmiske.

hårdtpumpede rytmiske. Undervejs læste præsterne op af deres medbragte yndlingstekster såsom Bibelen, egne prædikener, dele af Grundtvigs store digt Nyaarsmorgen, men også digte af Tove Ditlevsen og Leonard Cohen.

Når man som kirkegænger trådte ind havde man flere muligheder. Man kunne tænde lys i det store lyskors, som var placeret på gulvet i midten af kirken. Man kunne også bare sætte sig ned og nyde rummet, farverne, musikken, forkyndelsen. Desuden kunne man ved hjælp af knæklys skrive kristne ord rundt om i kirken, ligesom man kunne skrive en bøn, der så senere blev læst op af præsterne, og når man forlod kirken fik man udleveret en Take-Away-Bøn

Ved at sende en sms med beskeden SEE TECHNO blev man tilmeldt kirkens sms-service og fik øjeblikkeligt følgende sms-bekræftelse: »Technokirken hilser dig! Du er nu i den levende Guds hænder.« Kl. 23.00 modtog man så endnu en sms: »Gud er kærlighed, og den der lever i kærligheden, er i Gud, ligesom Gud er i ham.« Ved midnat kom beskeden: »Jesus Kristus er Herre« og kl. 01.00 kom den sidste sms med den aronitiske velsignelse.

Mange hundrede mennesker besøgte Technokirken, og det var nødvendigt at have to præster stående som dørmænd under hele gudstjenesten, da kirkens rammer ellers ville blive sprængt. I alt deltog godt 20.000 i kulturnatten.

» Mange hundrede mennesker besøgte Technokirken

Boganm

BIBELN HAR ORDET

SYNNE GARFF &
JOHANNES MØLLEHAVE

TEGNINGER
NIKOLINE WERDELIN

Bibelen har ordet

af Synne Garff og
Johannes Møllehave

Tegninger Nikoline
Werdelin

Politikens Forlag
150 sider, 250 kr.

Garff og Møllehave
– de to i samarbejde
med den finurlige og
dygtige tegner Nikoline
Werdelin har gjort,

hvad de kunne for at lave en indbydende appetitvækker til det evigt tilstedeværende problem med vores hellige bog, Bibelen – at få den læst og samtidig at få noget ud af den ud over juleevangeliet og tro, håb, kærlighed. Bogen er bygget op som en dialog mellem spørger og svarer. Formatet er læsevenligt og skiftet mellem spørgsmål og svar gør den hurtigt læst.

At få nysgerrigheden vakt og få lyst til at læse de oprindelige steder om den barmhjertige samaritaner og kunne sætte den ind i vores dagligdag med Johannes Møllehaves svar, som aldrig er kedelige, er lykkedes. Ind imellem går det lidt for hurtigt med hans associationer og rappe replikker.

Der er kun medtaget de vigtigste kernesteder i Det Gamle (Skabelse, Syndefaldet, Kain-Abel osv.) og i Det Nye Testamente (Jesu fødsel og dåb, Fadervor osv.).

Dåben er et af de lidt sværere afsnit. Dåben gavner ikke, men den skader heller ikke, siges der et sted. Hvad skal det så gøre godt for, spørger vi, der læser det. At vi bliver genfødt til et levende håb er som at blive elsket

og altid være det. Dåben er ingen livsforsikring; men dåben bærer troen.

Den barmhjertige samaritaner viser os, at vi alle har brug for medfølelse og ikke medlidenhed. Barmhjertighed kommer af ordet beame – at kunne leve sig ind i. Vores sygehuse, plejehjem og hjælpeorganisationer som Røde Kors udspringer alle grundlæggende af den lignelse. Deraf er ordet samarit gledet ind i vores sprog som det at have omsorg for andre som en del af vores sociale kultur.

Møllehave referer til Kierkegaard, at det at have barmhjertighed ikke kræver penge, men et hjerte i barmen.

Møllehave refererer også til Dostojevskij. Han var meget optaget af Johannesevangeliet og fortællingen om Lazarus, der kommer levende ud af klippehulen. Den fortælling er håb og fik Dostojevskij til at sige, at man også kan have medfølelse med forbryderen. Han sad som bekendt mange år i fængsel i Sibirien. En død sjæl kan blive levende igen ved at lukke op, siger Møllehave. Dostojevskij spørger igen og igen og Møllehave svarer ved at sige, at det kun kan ske, hvis tilgivelsen findes og det gør den både hos Møllehave og Dostojevskij. Møllehave tror ikke på evig fortabelse og han plukker i Bibelen, for som han siger, når fundamentalisterne kan gøre det hele tiden, kan jeg også.

Er Johannes Møllehaves svar for letbenet for den, der virkelig leder? De er nok i virkeligheden det modsatte, de er al for svære. Der er så meget håb og samtidig troværdig logik i hans svar, at vi må tro på ham. Han lever det, han siger og sådan må vi, som arbejdere i Vor Herres vingård også leve ellers har vi ingen tro og intet håb. Der findes ikke endelige formularer, for kristendommen er og bliver ingen lovreligion og så ville det nok være endnu sværere at forstå Bibelen i 2010.

eldelse

Der er for Møllehave altid en kærlig og tilgivende Gud, selv når han synes langt væk for os. Det er det bærende i hans kristendomsforståelse.

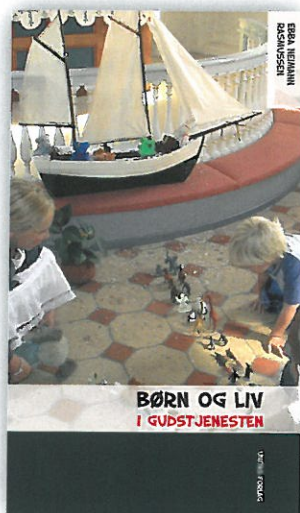
Tegningerne holder jeg af; men i nogle afsnit skal man selv lede med, for at finde tråden mellem spørgsmål og svar og Werdelins tegninger. Det gør intet at skulle lede med for at åbne tegningernes relation til Møllehaves svar.

Sognepræst Agnes Haugaard
Bregninge-Søby, Ærø, Mail: ahau@km.dk,
Tlf: 6258 1431

knyttet til et emne fra tros læren eller til en prædiketekst og der peges direkte på at illustrere og lette formidlingen af det centrale i teksten til børn og deres forældre. Nogle af ideerne er for de 3-4 årige, andre er tilegnet de små klasser og atter andre mere generelt til børn i alle aldre.

Det prisværdige ved bogen er at der er en enkelthed over indslagene og forslagene til virkemidler og rekvisitter – det skal alt sammen tjene til at pege på det centrale i forkyndelsen og liturgien. Det er lige til at gå til, der er tænkt over temaer og sammenhænge samt hvordan det kan blive overkommeligt at forberede sig.

Cand. pæd. Anne Marie Boile Nielsen

Børn og liv i gudstjenesten Ebba Neimann Rasmussen

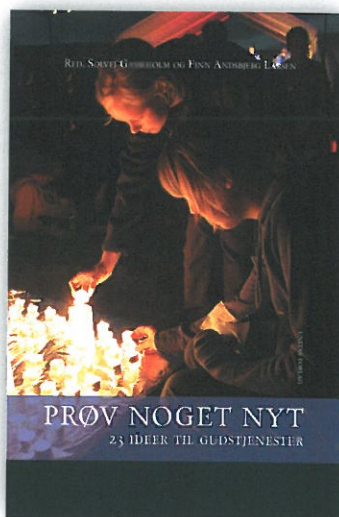
Unitas Forlag 2008

– Et væld af ideer til gudstjenester med børn.

Forfatteren kalder selv denne udgivelse for en idésamling, en samling af ideer til gudstjenester for og med børn og dermed også til gudstjenester med liv i.

Man kan plukke her og dér af ideerne. Første afsnit har ideer til gudstjenestens enkelte led, i andet afsnit findes ideer til kirkeårets forskellige begivenheder, tekster og temaer. Mere generelle ideer og grundlæggende overvejelser, der kan bruges hele året.

Bogen er levende og engagerende – med en meget konkret tilgang til emnerne. Overalt er ideerne solidt

Prøv noget nyt - 23 ideer til gudstjenester

Redigeret af Solvej Gasseholm og Finn Andsbjerg Larsen

Unitas Forlag 2010

De to redaktører har i en tid, hvor nytænkning omkring gudstjenesteformer er en realitet, samlet en række ideer til gudstjenester, der

er afprøvet. Det er ikke 23 færdige gudstjenester, men ideer og inspiration, man selv kan arbejde videre med.

Redaktørerne gør opmærksom på at forslagene er udarbejdet med tanke på at der skal være en præst til stede, men er klar over, at elementer vil blive brugt i børne- og ungdomsarbejdet. Så ønsker de blot at bru-

Boganmeldelse

gerne vil gøre sig klart, at der er forskel på en gudstjeneste og en andagt.

Her er midnatsmesse, udendørs høstgudstjeneste, Halloween – prøv en dødssynd, Fortælle- og bøns-gudstjenester.

Målgruppen for enkelte ideer er børn/børnefamilier og konfirmander, men oftest er det unge og endelig er det også de voksne. Man kan ofte omarbejde ideerne, så de passer en anden målgruppe.

Cand. pæd. Anne Marie Boile Nielsen

3. tekstrække Udvalgte bi- beltekster til lejlighedsgudstjenester

Bibelselskabets forlag,
2010

Et panel af 7 sognepræster / teologer står bag denne udgivelse, der er blevet til i et samarbejde mellem Bibelselskabets Forlag og Teologisk Pædagogisk Center i Løgumkloster.

Det påpeges i de indledende bemærkninger, at der ikke er tale om en officiel 3. tekstrække, men at udgivelsen skal ses som en inspirationskilde til præster, sognemedhjælpere og andre der beskæftiger sig med gudstjenester, meditationer, andagter og lejlighedsgudstjenester.

Tekstforslag

Der er tale om alternative, men kvalificerede tekstforslag, som giver nye vinkler på kendte temaer. Teksterne

kan også fungere som reflekterende i forhold til de eksisterende tekstrækker. Tekstvalget er fra hele Bibelen og især repræsenterer de udvalgte gammeltestamentlige tekster mange genrer, hvilket nok kan være en særlig udfordring, da der ikke rigtigt er nogen tradition for i vores danske folkekirke at prædike over gammeltestamentlige tekster. Her ønsker udgivelsen bevidst at inspirere til at flere tager denne særlige udfordring op.

Kommentarer

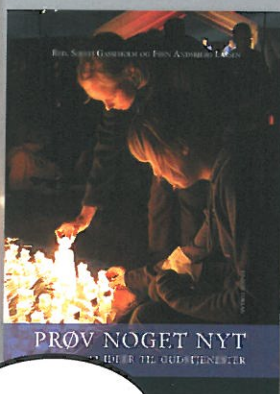
Hver tekst følges op af en kort kommentar med en overskrift, der samler hovedindholdet i de valgte bibeltekster. Netop disse overskrifter tydeliggør den gennemgående linje i udgivelsen – der peges på grundelementer i Bibelens forkyndelse, som kan kaste lys over dunkle passager i helheden. Det er som om der gives en række nøgleord, hvormed man kan åbne for forståelse af Bibelske kernebegreber og dermed kaste lys over større fortælleenheder. Når man virkelig finder ind til det grundelementerne i den gammeltestamentlige forkyndelse, følger heraf en dybere forståelse af teksterne i Det nye Testamente.

I sit forord skriver biskop Peter Skov-Jakobsen: »Her er en tredje tekstrække, som udspringer af vores tradition, men som vinkler med andre tekster. Det er introduktioner, som sætter tankerne i gang. Synagogens og kirkens fortællinger er med til at sætte perspektiver på livet; men det gådefulde forrådes ikke. Det er Bibelens og traditionens mangfoldighed, læseren introduceres i...«

Det er layoutmæssigt en meget smuk, velproportioneret og brugervenlig udgivelse. Hvert tema fylder et opslag, teksterne på venstre side er i en yderst læsevenlig udgave og kommentarerne på højre side er ligeledes umiddelbart tilgængelige i en høj overskuelig spalte.

Cand. pæd. Anne Marie Boile Nielsen

Inspiration til gudstjenester for børn og voksne

149 kr.

Prøv noget **nyt** – 23 ideer til gudstjenester

Af Finn Andsbjerg Larsen og Solvej Gasseholm

Et let tilgængeligt idekatalog, hvor en række præster deler ud af deres erfaringer med alternative gudstjenester.

Find inspiration til gudstjenester for både børn, unge og ældre og til forskellige tidspunkter af kirkeåret.

Få f.eks. inspiration til:

Skabelsesgudstjeneste

Vandring

Kristuskransen

ChillOut-gudstjeneste

Værkstedskirke

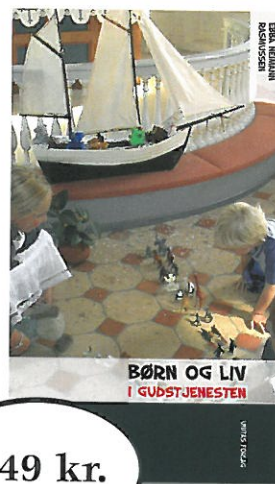
Midnatsmesse i det fri

Sommeraftensgudstjeneste

Børn og liv i gudstjenesten

Af Ebba Neimann Rasmussen

” En samling af ideer til gudstjenester for og med børn og dermed også gudstjenester med liv i. Den kunne også kaldes en opskriftsbog. For man kan slå op i den og bruge ideerne, ligesom de er beskrevet.

149 kr.

Gud er også for børn!

Køb bøgerne i din boghandler eller på www.unitasforlag.dk

DU UDDANNES I OG TIL DEN VIRKELIGHED, HVOR DU SKAL ARBEJDE

PROFESSIONSHØJSKOLEN

METROPOL

VIA
UNIVERSITY COLLEGE

**DRØMMER DU OM EN KARRIERE INDEN FOR KIRKELIGT ARBEJDE?
BRÆNDER DU FOR AT UDVIKLE TVÆRKULTURELLE OMRÅDER?
TÆNDER DU PÅ KOMMUNIKATION OG FORMIDLING AF KRISTENDOM OG KULTUR?**

Så er den 4-årige professionsbachelor uddannelse i Kristendom, Kultur og Kommunikation noget for dig!

Du får:

- En **basisuddannelse** med kristendom, filosofi og kulturforståelse. Kommunikation, organisationsteori og ledelse.
- Mulighed for at specialisere dig inden for det område, du brænder for. Det kan være projektarbejde i socialt belastede områder, børne- og ungdomsarbejde i en kirkelig sammenhæng, eller ledelse af frivillige.
- **Balance mellem teori og praksis.** I løbet af uddannelsen er der to praktikforløb, så din teoretiske viden bliver afprøvet i praksis

Efter endt uddannelse er der en bred vifte af karrieremuligheder:

- Sognemedhjælper, børne- og ungdomsmedarbejder eller integrationsmedarbejder.
- Boligsocial medarbejder, kulturformidler eller frivilligheds-koordinator.
- Medarbejder i frivillige organisationer i ind- og udland, kommunikationskonsulent, eller du kan gå efter at blive en af de mange projektmagere, der selv udvikler og fundraiser til det projekt du brænder for.

Uddannelsen udbydes under Professionshøjskolen VIA i Århus og Professionshøjskolen Metropol i København

Professionshøjskolen Metropol

Diakonissestiftelsens Uddannelsescenter
Peter Bangs Vej 1B
2000 Frederiksberg
Tlf: 3838 4122 – 3k@diakonissen.dk

Professionshøjskolen Via University College

Diakonhøjskolen i Århus
Lyseng Allé 15
8270 Højbjerg
Tlf: 8627 4122 – 3k@diakonhojskolen.dk

Uddannelsen kvalificerer også til at læse videre i såvel Danmark som i udlandet